

¹Då skall himmelriket liknas vid tio jungfrur som tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen. ²Fem av dem var oförståndiga och fem var förståndiga. ³De oförståndiga tog sina lampor men tog ingen olja med sig. ⁴De förståndiga tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor. ⁵Då nu brudgummen dröjde, blev de alla sömniga och somnade. ⁶Vid midnatt hördes ett rop: Se, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom. ⁷Då vaknade alla jungfrurna och gjorde i ordning sina lampor. ⁸De oförståndiga sade till de förståndiga: Ge oss av er olja! Våra lampor slocknar. ⁹De förståndiga svarade: Den räcker kanske inte både för oss och för er. Gå i stället till dem som säljer och köp. ¹⁰Men när de hade gått för att köpa kom brudgummen. Och de som stod färdiga gick med honom in till bröllopsfesten, och dörren stängdes. ¹¹Sedan kom de andra jungfrurna tillbaka och sade: Herre, Herre, öppna för oss! ¹²Men han svarade: Amen säger jag er: Jag känner er inte. ¹³Vaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer. (Matteusevangeliet 25:1-13)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

Inledning

När man reser kan man finna sig i obekväma situationer. Flygplanets säte är för litet, man kan inte rätta ut sina ben och kanske är det alldeles för varmt eller kallt. Kanske du sitter i tåget och dina tankar bara snurrar runt den obehagliga gamla spritens lukt som stinker från honom som sitter framför dig. Varför är man redo att lämna sin bekväma fåtölj och hemmets ro för att resa obekvämt? Ja, det är därför att vi vet, att vi är på väg någonstans! Resandets ändamål vinner över en liten stunds obekvämligheter. Vi hoppar ju inte ur tåget eller flygplanet bara för att det är inte så bekvämt! Allt resande är ju inte obekvämt. Ibland tycker jag faktiskt att det är jättetrevligt, bara sitta och titta Guds vackra skapelse eller njuta av resekamraternas umgänge. Men det händer då och då, att det inte är så trevligt.

Att vara kristen är den största privilegium vi någonsin fått! Det finns inget större i hela världen eller universum än att vara Guds barn och arvtagare till det eviga livet. Men omständigheterna på denna resa kan ses ut lite annorlunda från stund till stund. Någon gång blir vi lockad av saker som är skadliga, kanske rent dödliga, för oss ó för vårt eviga ändamål i himlen. Men ska vi hoppa ur den kristna Kyrkan och lämna tron bara för att det är något som ger en liten stunds njutning? Vi måste kämpa emot Satans frestelser och akta sömnigheten som försöker övervinna oss med köttets och denna onda världstidens hjälp.

Temat för predikan är: **öVaka och var förberedd, ty Herren kommer!ö** I den första delen ska vi påminna oss om att, **öVi är på väg till en evig fest!ö** och i den andra delen, att **öVi ska vara förberedda!ö**

* Predikad tidigare (med små ändringar jämfört med 2006 version) i Öjebyn (#10) 2006-11-19 (söndag före domsöndagen).

1. Vi är på väg till en evig fest!

I världens början, på sjätte dagen i vårt universums historia, **öGud såg på allt som han hade gjort,ö** ó som den Helige Ande vittnar i Bibelns första kapitel **ó öoch se, det var mycket gott.ö**¹ Bibeln säger, att **öGud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.ö**² Detta är vårt människosläktes ärorika och majestätiska ursprung. Människan kommunicerade och levde med Skaparen, den evige Guden. Människan var nära Gud och Gud var nära människan. Syndafallet ändrade denna heliga och goda gemenskap mellan människor och Gud. Men Gud lämnade inte oss människor för gott till Satans skräckvälde! Johannes, som fick nåden och äran att se Guds Son ansikte mot ansikte, som fick tala med världens Skapare och vår Frälsare, säger, att **öGuds Son uppenbarades för att han skulle göra slut på djävulens gärningar.ö**³ På Kristi kors ó när allt såg hopplöst ut ó då, just där på korset ändrades allt! Vid trädet med kunskapen om gott och ont i mitten av lustgården kom förbannelsen över människan. På trädet på Golgata, där Kristus var korsfäst, slog förbannelsens blixtrar med all kraft på synden som var lagd på Guds Son. Där, på korsets träd, kom den eviga välsignelsen och frälsningen för oss människor! Lyssna hur Hebreerbrevets skrivare beskriver effekterna av Kristi kors; vilken betydelse det har för oss som tror på Honom: **öni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till änglar i mångtusental, till en högtidsskara, en församling av förstfödda som har sina namn skrivna i himlen, till en domare som är allas Gud och till andarna hos de rättfärdiga som nått fullkomningen. Ni har kommit till det nya förbundets medlare, Jesus, och till det renande blodet som talar starkare än Abels blod.ö**⁴ Vi har kommit till en högtidsskara! Vi är en del av denna högtidsskara redan här på jorden och Kristus vill att vi ska hålla oss till evangeliet och tron tills vi är flyttad till himmelens eviga fest!

Dagens predikotext börjar med Jesu ord: **öDå skall himmelriket liknas vid tio jungfrurö** (v.1). Med det lilla ordet ödåö hänvisar Jesus till den sista dagen, Människosonens återkomst. Liknelsen om de tio jungfrurna är en liknelse i ett större sammanhang där Jesus talar om domedagen. Som en konstexpert förklarar en mästerverk från olika sidor, från olika aspekter för åhörarna, så beskriver Jesus i Matteusevangeliet den stora dagens händelser för oss. Jesus talar dessa saker mellan palmsöndagen och långfredagen. Alltså i slutet av Hans jordiska vandringstid. Med dessa undervisningar, förmaningar och uppmuntran vill Han, att Hans lärjungar håller sig till Honom, så att de får komma till den eviga festen och inte bli fräntagna deras frälsningens krona, vilken Kristus har givit till dem. Jesus vill verkligen se alla av oss i himmelen och i den stora himmelska bröllopfesten! Det är därför Han kom till världen, led och dog. Det är därför Han berättar vår liknelse och påminner oss: **öVaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer.ö** (v.13) Men Han kommer och bröllopfesten börjar och dörrarna ska bli stängda (v.10). Frågan är: På vilken sida av dörren är vi då?

2. Vi ska vara förberedda!

Liknelsens sammanhang visar för oss, att Jesus talar här om himmelriket i en bredare mening. De fem oförståndiga jungfrurna var delaktiga i den synliga kyrkan, men de var inte en del av den sanna kristna Kyrkan, till vilken bara de troende tillhör. Liknelsen talar inte om dem som inte gör anspråk att vara kristna, som till exempel de som lever öppet i synd och ett uppenbart ogudaktigt liv.

Bröllopsfirandet skiljs litegrann i olika tider och kulturer. I vår kultur tar bröllopfesten kanske

¹ 1 Mos. 1:31a.

² 1 Mos. 1:27.

³ 1 Joh. 3:8b.

⁴ Hebr. 12:22-24.

nästan en dag. I Las Vegas kan man gifta sig sådär bara: vhips vhots och nu är ni gifta! Inga större förberedelser eller bröllopsfest behövs! Men det såg lite annorlunda ut i Palestina på Jesu tid (och det gör det väl även idag). En kommentar beskriver: *öEnligt den mest pålitliga informationen som vi har för handen, firades judisk bröllopsceremoni vanligen på kvällen. Brudgummen började festligheterna med att gå, med sina vänner, mot brudens hem för att hämta henne till hans hus eller till hans faders [hus], där ritualen lästes. Denna tradition följs även i dag i Palestina. Med bruden var många av hennes bästa vänner som väntade brudgummens ankomst och gick med lamporna för att möta honom, när hans ankomst blev förkunnad. Dessa skulle då visa vägen till brudens rum där hon var klädd i bröllopsklädnad och väntade hans ankomst. Därifrån fortsatte de tillsammans till bröllopsplatsen, där gästerna redan var samlade.ö*⁵

Alla tio jungfrurna var ute och väntade på brudgummens ankomst, men när det dröjde **öblev alla sömniga och somnadeö** (v.5). Det var ju inte bra, men det var sent och deras ögon blev så tunga av sömn. Lite senare hittade Jesu lärjungar sig själva i en liknande situation vid Getsemane. De hade somnat och somnade igen, även om Herren hade just ó efter första gången de hade somnat ó sagt: **öHåll er vakna och be, så att ni inte kommer i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.ö**⁶ Vårt kött är svagt och därför behöver vi påminnelsen: vakna och vaka! Detta är speciellt aktuell för oss som lever i världens sena kväll, kanske vi är redan i världens natt. Ja, det kan vara att vi är bara en halv minut från världens ømidnattøó från att ropet hörs: **öSe, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom.ö** (v.6) Det kan vara, att den sista basunen ljuder snart och Herren skall **ösända ut sina änglar, och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens ena ända till den andra.ö**⁷ Hursomhelst, om Jesus kommer tillbaka idag, imorgon eller efter tio eller hundra år, så ska vi vaka och vänta Honom!

Vi är medlemmar i en kristen församling. Vi samlas att lyssna Guds ord och deltar i de sakramenten Kristus har gett till oss. Vi bekänner vår kristna tron och deltar även ekonomiskt och med våra arbeten till kyrkans arbete. Vi har tagit våra lampor och väntar, att Brudgummen, Kristus, skall komma. Men när det är ømidnattø och Brudgummen kommer, då blir det osynliga synligt. Om oss, som tror på Kristus och har lagt vårt hopp på Honom, säger Johannes: **öMina älskade, vi är nu Guds barn, och vad vi skall bli är ännu inte uppenbarat. Men vi vet att när han uppenbaras, kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är.ö**⁸ Men det är inte allt. De öppet ogudaktiga blir fastställt i deras förbannelse och fördömmelse, men också dessa øfem oförståndiga jungfrurnaø blir avslöjade. Hyckleri är slut och sanningen är uppenbar. På Brudgummens ankomst blir det panik och desperation för dem som har inte tillräckligt olja i sina lampor. **öDe oförståndiga sade till de förståndiga: Ge oss av er olja! Våra lampor slocknar.ö** (v.8) Men så går det inte! **öDe förståndiga svarade: Den räcker kanske inte både för oss och för er. Gå i stället till dem som säljer och köp.ö** (v.9)

Om din oförståndiga vän har inte brytt sig att beställa biljetten till resan som ni har planerat ett halvt år och på flygplatsen ber dig att klippa din biljett i två delar för att kunna stiga på flygplanet, vad skulle du säga? Ja, att klippa biljetten skulle betyda att ingen av er två skulle få stiga på planet! Idag är øljekranarnaø fritt öppna för att fylla sina lampor och kär! Men då när sista basunen ljuder och den himmelska Brudgummen kommer, då är nådens tid slut. Det är för sent att springa för att köpa olja! **öMen när de hade gått för att köpa kom brudgummen. Och de som stod färdiga gick med honom in till bröllopfesten, och dörren stängdes.ö** (v.10) DÖRREN STÄNGDES! Festen hade börjat och de som var ute var totalt ute. När den store Domaren sitter på den vita domstolen

⁵ Ylvisaker, s. 620.

⁶ Matt. 26:41.

⁷ Matt. 24:31; jfr. 1 Kor 15:52.

⁸ 1 Joh. 3:2.

och läser domen, då är det giltigt. Det finns ingen högre instans dit man kan överklaga domen. När dörren stängs, då stängs det för evigt. Det är den dagen, då det uppfylls vad Johannes skriver om de ogudaktiga: **öKungarna på jorden, stormännen och härförarna, de rika och de mäktiga, alla slavar och fria, gömde sig i hålor och bland bergsklyftor, och de sade till bergen och klipporna: "Fall över oss och göm oss för hans ansikte som sitter på tronen och för Lammets vrede. Ty deras vredes stora dag har kommit, och vem kan då bestå?"**⁹ Men det hjälper inte! Det ända som skulle ha hjälpt dem från denna hemska situation var evangeliet. Men då har det blivit slut med evangeliets förkunnelse och syndernas fria förlåtelse meddelas inte längre. Det finns inget mellantillstånd mellan oss som har trott på syndernas förlåtelse och evigt liv genom nåden allena och mellan dem som ska gå till helvetet. Låtsaskristna, hycklarna, är inte i någon bättre situation då än de som har levt öppet ogudaktigt liv. Tvärtom! De är även mer beklagansvärda än de som inte har haft evangeliet framför sig hela tiden! Om det inte är den största plågan i helvetet så är det i alla fall en av de största plågorna för dem som bara låtsades vara kristna eller som vänt sig bort från tron, att de hade himmelrikets salighet framför sina ögon, men de vände bort sin rygg till Kristus och den fria förlåtelsen i evangeliet!

Efter dörren stängs är det för sent att ropa: **öHerre, Herre, öppna för oss!ö** (v.11) Det enda svaret de får från brudgummen är: **öAmen säger jag er: Jag känner er inte.ö** (v.12)

Avslutning

Kristus vill att vi ska vara hos Honom i himlen för evigt. Det är därför Han berättade liknelsen om de tio jungfrurna. Liknelsen kallar oss till självrannsakan och om vi finner, att vi inte alltid har vakat som vi borde, så då ska vi komma till Guds nådstol och be om förlåtelse. Idag är evangeliet fortfarande tillgängligt. Idag förkunnas syndernas förlåtelse och evig frid i kyrkan genom Kristus Jesus, vår Herre! Stanna hos Honom, ty Han ger oss olja i våra lampor och kär. Han håller oss i Sin kärleksfulla omsorg. Vi ska inte låta någonting komma emellan oss. öVaka och var förberedd, ty Herren kommer!ö

*Amen*¹⁰.

Bön: Herre Jesus Kristus, vår himmelske brudgum, Du som har trolovat dig med oss genom att ta på Dig vårt kött och blod och utge Ditt liv för oss i döden, vi ber Dig: Hjälp oss att hålla våra doplöften och alltid i tron med ett gott samvete vänta Din ankomst till domen. Låt oss då inte befinnas oförberedda som de oförståndiga jungfrurna utan ha våra lampor brinnande, så att vi får gå in med Dig i bröllophuset, där vi får en evig glädje tillsammans med Dig, Din Fader, den Helige Ande, alla heliga änglar och alla visa jungfrur. Amen.

Jan-Erik Tiri

⁹ Upp. 6:15-17.

¹⁰ 2023 ord.